

Nr 618

Av herr **Jacobsson, Gösta, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 14, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt, m.m.

(Lika lydande med motion nr 720 i Andra kammaren)

I anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 14 får vi anföra följande rörande allmänna varuskatten.

Betongmassa består av en blandning av cement, grusmaterial och vatten.

Betongmassa kan tillverkas antingen i särskilda fabriker (fabriksbetong) eller blandas av byggnadsföretagaren själv på arbetsplatsen (platsblandad betong).

Kostnaderna för leverans av betongmassa fritt bygge fördelar sig ungefär enligt följande:

Cementinköp	40 %
Grusinköp	28 %
Löner, fabrikskostn. o.d.	14 %
Uttransport till bygge	18 %
	100 %

Tillverkare av fabriksbetong skall utta omsättningsskatt på betongens hela pris, d.v.s. å samtliga ovannämnda poster. Tillverkare av platsblandad betong betalar däremot omsättningsskatt endast på cementinköpen (40 %); grus, löner och transporttjänster är ju icke skattebelagda.

Det genomsnittliga priset i landet på en kubikmeter betongmassa ligger vid omkring 60 kr. fritt bygget. Vid en höjning av omsättningsskatten till föreslagna närmare 10 % kommer fabriksbetongen att belastas med omkring 6 kr. skatt per kubikmeter mot 2: 40 kr. för platsblandad betongmassa. Skillnaden är 3: 60 kr. I vissa landsdelar, där grustransporterna är mycket långa och dyrbara, blir skillnaden ännu större. Detta gäller särskilt Norrland.

Detta innebär en snedvridning som icke blott försämrar fabriksbetongens kokurrensläge utan även vid den höjd omsättningsskatten nu avses nå medför ökad risk att byggnadsföretagare övergår till att själva blanda betongmassan på arbetsplatsen, ett förfarande som motverkar rationalisering

av byggnadsverksamheten men gynnar i ekonomiskt hänseende den irrationelle byggnadsföretagaren, som slipper den högre skattebelastningen.

Bland sannolika följder vid en övergång till platsblandning kan förutses: ökad anställning av arbetskraft vid byggena med åtföljande tryck på löne marknaden, sämre kvalitetskontroll och bromsad betongteknisk utveckling. Kostnaderna för bostadsbyggnad och annat byggnad kommer därmed att öka.

Vid behandlingen av dessa frågor i riksdagens bevillningsutskott år 1960 förklarades att utvecklingen skulle följas med vaksamhet. Något undantag för fabriksbetongen (och förtillverkade betongvaror såsom byggnadselement av betong) ville utskottet emellertid då icke tillstyrka.

Vid förnyad behandling av saken år 1962 i samband med omsättnings skattens höjande från 4 % till 6 % uttalades av riksdagens bevillningsutskott att konsekvenserna av den påtalade snedvridningen icke var särskilt allvarliga enär de kompensades av den rationalisering för byggnadsföretagen som användningen av fabriksbetong och förbearbetade betongvaror innebar. Utvecklingen borde dock uppmärksam följars, framhöll utskottet, och författningsändring övervägas om väsentligt förändrade förhållanden inträdde.

Det kan med fog göras gällande, att dylika förändrade förhållanden kommer att inträda i och med att den allmänna varuskatten höjes till i det närmaste 10 %, vartill bör läggas den ökade förbelastningen av allmän varuskatt å tillverkarnas investeringar. Om mervärdeskatt införes, av den typ allmänna skatteberedningen föreslagit, skulle ovan berörda snedvridning försvinna. Då emellertid denna skattereform torde dröja bör en ändring av gällande former för beskattning av fabriksbetong enligt förordningen om allmän varuskatt omedelbart genomföras.

Detta sker lämpligen så, att beskattningsvärdet för betongmassa och jämförbara produkter bestämmes till 40 % av den färdiga varans pris. Att särskilja denna varugrupp torde inte medföra några svårigheter.

Under återopande av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i vad avser tillhandahållande av betongmassa och därmed jämställda produkter allmän varuskatt skall beräknas å allenast 40 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen, samt

att det måtte uppdragas åt vederbörande utskott att utforma erforderlig lagtext.

Stockholm den 4 februari 1965

Gösta Jacobsson

T. V. Mattsson

Gustaf Henry Hansson